
دانشگاه ایرانی و مسئله کیفیت

جستارگشایی برای نظام تضمین کیفیت آموزش عالی ایران
بر اساس بررسی تطبیقی ۱۶ کشور جهان

دکتر مقصود فراستخواه

دانشگاه ایران

تعمیر و توسعه و بازسازی دانشگاه

نویسنده: دکتر مقصود فراستخواه

مطابق با برنامه ۹۷/۹۸

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

مطابق با برنامه ۸۸۷۱

فهرست

۱۱	مقدمه
	فصل یکم: نظام تضمین کیفیت آموزش عالی
۲۱	تعریف کیفیت
۲۳	الگوهای ارزشیابی آموزش عالی
۲۷	نوع‌شناسی نظام‌های تضمین کیفیت
۳۱	مؤلفه‌های نظام تضمین کیفیت
۳۴	نسبت میان مؤلفه‌های «نظام تضمین کیفیت» یا ویژگی‌های زمینه‌ای جوامع
۳۷	نظام تضمین کیفیت؛ وحدت در عین کثرت
	فصل دوم: تفاوت‌های زمینه‌ای در جوامع
۴۱	مقایسه‌ی تحلیلی تفاوت‌ها در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی کشورها
۴۵	۱. شاخص فاصله‌ی قدرت (PDI)
۴۵	۲. شاخص فردگرایی (IDI)
۴۶	۳. شاخص فرهنگ مذکر (MAS)
۴۶	۴. شاخص اجتناب از نااطمینانی و عدم قطعیت (UAI)
۴۶	۵. شاخص جهت‌گیری درازمدت (LTO)
	فصل سوم: وضعیت ارزشیابی آموزش عالی در هریک از کشورها
۵۹	آرژانتین
۶۴	آفریقای جنوبی
۶۹	استرالیا
۸۳	انگلستان
۹۱	ایالات متحده‌ی آمریکا
۹۵	۱. انجمن نیوانگلند (NEASC)

۹۵	۲. انجمن ایالت‌های میانی
۹۶	۳. انجمن مرکزی شمال (NCA)
۹۶	۴. کمیسیون شمال غربی (NWCCU)
۹۶	۵. انجمن جنوب (SACS)
۹۶	۶. انجمن غربی (WASC)
۱۱۲	دانمارک
۱۱۴	ژاپن
۱۳۰	استانداردهای ارزشیابی دانشگاهی در ژاپن
۱۳۴	سنگاپور
۱۳۷	سوئد
۱۴۲	شیلی
۱۴۵	استانداردهای عمومی کیفیت آموزش عالی در شیلی (IIQ)
۱۴۷	فرانسه
۱۵۱	استانداردهای تضمین کیفیت در اروپا
۱۵۴	کانادا
۱۵۷	اصول تضمین کیفیت انجمن دانشگاه‌ها و کالج‌ها در کانادا
۱۵۹	مکزیک
۱۶۵	نروژ
۱۶۹	نیوزیلند
۱۷۳	هلند
۱۷۹	هند
۱۸۳	هنگ‌کنگ
	فصل چهارم: وجوه مشترک و متفاوت نظام‌های تضمین کیفیت در آموزش عالی
۱۹۰	یک. وجوه اشتراک کامل و نزدیک به اجماع نظام‌ها
۱۹۳	دو. وجوه اشتراک نسبی و نزدیک به توافق اکثری
۱۹۴	سه. وجوه اختلاف و افتراق
۱۹۵	ساختار سازمانی نهاد تضمین کیفیت
۱۹۷	نقش‌ها و اختیارات
۲۰۱	معیارهای قضاوت و مراجع مورد استناد در ارزشیابی
۲۰۳	تصمیم‌گیری نهایی در ارزشیابی و نحوه‌ی گزارش آن

	فصل پنجم: رابطه‌ی میان ویژگی‌های زمینه‌ای متفاوت کشورها با نوع نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در آنها
۲۰۵	رابطه‌ها چه می‌گویند؟
۲۰۶	گروه اول: مؤلفه‌های نظام‌های ت ک آ ع
۲۰۶	گروه دوم: ویژگی‌های زمینه‌ای
۲۱۱	نقشه‌ای شناختی برای توضیح روابط
۲۱۴	نظام تضمین کیفیت در ایران، و موانع زمینه‌ای پیش‌رو

فصل ششم: نظام تضمین کیفیت آموزش عالی در ایران

۲۱۸	آموخته‌های تاریخی ما و آفاق جدید در محیط جهانی
۲۱۹	مرور و تحلیل تاریخی ارزیابی کیفیت آموزش عالی در ایران
۲۱۹	دوره‌ی قبل از انقلاب اسلامی ۱۲۸۸-۱۳۵۷ ش
۲۲۶	دو دهه‌ی نخست انقلاب اسلامی
۲۳۶	دهه‌ی سوم انقلاب اسلامی
۲۵۸	نتیجه‌گیری
۲۶۶	توصیه‌هایی برای نظام تضمین کیفیت آموزش عالی ایران
۲۶۶	اصول و آفاق جهانی
۲۶۷	آموخته‌ها و منبّهات تاریخی
۲۶۹	ویژگی‌ها و تمایزات ملی
۲۷۰	تمهیدات زیرساختی

منابع

۲۷۳	فارسی
۲۷۹	انگلیسی

